

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רת"ק 16-11-43995 צוויק נ' לאומי קארד בע"מ

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

1

בפני כבוד השופטת אביגיל כהן

אוהד צוויק

המבקש

נגד

לאומי קארד בע"מ

המשיבה

2

החלטה

3

4

5 1. לפני בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט לתביעות קטנות בהרצליה (כבי
6 השופט אמיר ויצנבליט) מיום 12/10/16 בת"ק 605-07-16 ולפיו נדחתה תביעת "ספאם"
7 שהוגשה ע"י המבקש לפי חוק התקשורת (בזק ושידורים) התשמ"ב – 1982 (להלן: "חוק
8 התקשורת").

9

10 2. המבקש – התובע הגיש תביעה קטנה לקבלת פיצוי על סך 33,000 ₪ בגין משלוח 33 הודעות
11 דוא"ל בניגוד לסעיף 30 א' לחוק התקשורת.

12

13 3. בית משפט קמא, בפסק דין מפורט ומנומק דחה את התביעה לאחר שבחן את העובדות
14 והנסיבות והגיע למסקנה ולפיה במקרה דנן, אין מקום לפסוק פיצויים לדוגמה נגד המשיבה
15 – הנתבעת.

16

17 4. סעיף 30 א' (י) לחוק התקשורת קובע:

18 "שוגר דבר פרסומת ביוזעין בניגוד להוראות סעיף זה, רשאי בית המשפט לפסוק בשל
19 הפרה זו פיצויים שאינם תלויים בנזק (בסעיף זה – פיצויים לדוגמה), בסכום שלא יעלה
20 על 1,000 שקלים חדשים בשל כל דבר פרסומת שקיבל הנמען בניגוד להוראות סעיף זה";

21

22

23

24

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רת"ק 16-11-43995 צוויק נ' לאומי קארד בע"מ

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

- 1
2 כלומר – המחוקק הותיר לשיקול דעת בית משפט קביעת פיצויים לדוגמה. ("רשאי") ולא
3 חייב בכל מקרה פסיקת פיצויים שכזו. על כן בחן כב' השופט קמא אם בנסיבות המקרה דן
4 יש מקום לפסוק פיצויים לדוגמה על מנת להגשים תכלית כלשהי מתכלית הפיצוי שניתן
5 לפסוק לפי חוק התקשורת.
6
7 5. באשר לשאלה – אם הנתבעת מקפידה ככלל לקיים את הוראות חוק התקשורת ולקבל
8 הסכמה מראש של הלקוחות לקבלת הודעות:
9 בית משפט קמא שוכנע מהחומר שהונח בפניו, כי הנתבעת פועלת לפי סעיף 30 א' (ב) לחוק
10 התקשורת ומקבלת הסכמה מפורשות מראש של הנמען למשלוח דברי פרסומת.
11 נקבע, כי במקרה דנן, בשל העובדה שהתובע חרג מן האופן השגרתי, שבו מתבקש לקוח
12 למלא את הטופס, אזי הוביל נתון זה לטעות אנוש, והתובע סומן במערכת של הנתבעת, כמי
13 שהסכים לקבל דברי פרסומת.
14 בית משפט קמא לאחר שמיעת עדותו של התובע, גם הגיע למסקנה ולפיה באופן מילוי
15 הטופס בחר התובע לפעול באופן שבו הוא גם הכביד על עצמו. (ולא רק הוביל לטעות של
16 הנתבעת).
17
18 6. בית משפט קמא בחן לא רק את אופן פעולתו של התובע אלא גם את התנהגות הנתבעת ואת
19 כיבוד רצון לקוחותיה להסיר עצמם מרשימת תפוצה:
20 בנסיבות המקרה דנן נקבע, כי התנהלותו של התובע עוררה תהייה גם בעניין זה. הוא בחר
21 שלא ללחוץ על הקישור להסרה מרשימת התפוצה באף אחת מהפעמים שבהן קיבל דברי
22 פרסומת מהנתבעת. בית משפט קמא היה מודע לכך שעצם אי הלחיצה על הקישור הנייל לא
23 מובילה להסרת החבות של הנתבעת אלא עשויה להילקח בחשבון בעת קביעת שיעור הפיצוי
24 במסגרת ההתחשבות בתום ליבו של התובע לאור הלכת חזני. (רע"א 1954/14 אילן חזני נ'
25 שמעון הנגבי (סיוונית) מועדון דאיה ורחיפה במצנחים [4/8/14]) וכי הנמען רשאי לשלוח
26 מכתב להודיע במסגרתו על אי רצונו לקבל דברי פרסומת והוא לא חייב דווקא ללחוץ על
27 הקישור לצורך הסרתו מרשימת התפוצה, אך בכל זאת נקבע, כי התובע לא סיפק הסבר
28 משכנע לכך שהוא בחר לנסח מכתב ולשלוח אותו באמצעות פקסימיליה – דבר הכרוך
29 בטרחה וזאת במקום ללחוץ על הלינק – צעד מהיר ופשוט.
30
31
32

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רת"ק 16-11-43995 צוויק נ' לאומי קארד בע"מ

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

7. בנסיבות שבהן הוא בחר במכוון להכביד על עצמו ללא הסבר מניח את הדעת, בית משפט
מצא לנכון לקבל את העובדה שטיפול בבקשה המועלית במכתב הנשלח לתאגיד גדול עשוי
להימשך מעט זמן, וכך גם נעשה במקרה דנן.
הנתבעת לא התעלמה ממכתבו ואף מסרה את הטיפול לגורם מהמחלקה המשפטית שלה,
אך הטיפול במכתב ארך מעט למעלה משבועיים מיום שליחתו, וכך יצא שבינתיים הוא לא
הוסר מרשימת התפוצה.
נקבע, כי במקרה דנן, אין מקום לפסוק פיצויים לדוגמה על מנת להרתיע את הנתבעת
לפעול על פי החוק, שכן נקבע עובדתית כי היא פועלת ככלל לפי החוק ולו היה לוחץ התובע
על הלינק – הקישור בפשטות, אזי היה מוסר מרשימת התפוצה בקלות יתרה ובמהירות.
8. בית משפט קבע, כי ניתן לתהות אם משלוח דברי הפרסומת במקרה דנן נעשה "ביודעין" לפי
סעיף 30 א (י) לחוק התקשורת אך לא קבע מסמרות בעניין כיוון שהשאלות לא היו דרושות
לצורך הכרעה.
9. בסוף פסק דינו קבע כב' השופט קמא כי:
"תיקון מס' 40 לחוק התקשורת חוקק במטרה להביא למיגור משלוח דואר-הזבל, נוכח
הנזקים הקשים שמסבה תופעת ה"ספאם". מקום שבו פועל הנתבע שלא לפי הוראות
החוק, הרי שיש להטיל עליו פיצויים לדוגמה על מנת להרתיעו. הפיצויים לדוגמה גם
משמשים לעידוד התובע ותובעים שכמותו ליזום הליכים בבית המשפט. הפיצויים לדוגמה
הם כלי חשוב, שיעשה בו שימוש מקום שבו הופרו הוראות החוק, וללא היסוס.
עם זאת, החוק אינו מיועד להיות כלי בידי תובעים אשר מנסים בפעולותיהם להכשיל
נתבעים. החוק אינו מיועד לאלו שמנסים לטמון מלכודות למפרסם, מתוך מחשבה, ואולי
אף בתקווה, שאותו מפרסם ייפול בפח וישלח אליהם דבר פרסומת. האמצעים שנקבעו
בחוק נועדו לשם מיגור תופעת הספאם; הם לא מיועדים להיות כלי בידיהם של "ציידי"
דואר-זבל הפועלים באופן עקלקל. תובע הפועל באופן זה אינו מצביע על תכלית הרתעתית
המצדיקה פסיקת פיצויים לדוגמה ואין הוא מצביע על אינטרס לעודד תובעים שכמותו
להגיש תביעות שכאלו. השאלה האם להטיל פיצויים לדוגמה אינה נעשית רק על-ידי
בחינה "טכנית" של קיום הוראות החוק. על השאלה האם להטיל פיצויים לדוגמה להיבחן
באופן מהותי, היינו, האם קיימת הצדקה להטיל פיצויים לדוגמה לאור תכליתם. אין צורך
להזכיר כי על התובע מוטלת חובה לנהוג בתום-לב.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רת"ק 16-11-43995 צוויק נ' לאומי קארד בע"מ

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

21. טלו, למשל, את נסיבותיו של המקרה דנא. הנתבעת פועלת לאיסוף הסכמת לקוחותיה מראש ובכתב לשם משלוח חומר שיווקי. היא מאפשרת לנמען להסיר עצמו מרשימת התפוצה. היא גם טיפלה במכתב שנשלח אליה. אלא שמטבע הדברים, הנתבעת היא תאגיד גדול, שבו נעשה משלוח דברי הפרסומות על-ידי מערכות המאפיינות תאגיד בגודל שכזה. הטפסים הרבים נסקרים על-ידי עובדים אשר עשויים להיכשל אם טופס ממולא באופן שאינו שגרתי. בתאגיד בסדר גודל שכזה הודעות הסרה הנשלחות על-ידי שימוש בקישור שנכלל בכל הודעה מטופלות באופן אוטומטי, בעוד שמכתב שנשלח אליו מצריך זמן (סביר) עד שהוא מטופל על-ידי גורם אנושי. התובע, מצידו, וכפי שפורט לעיל, פעל לא אחת באופן מעורר תמיהה. הוא בחר במכוון בדרכי פעולה שמכבידות עליו ושהכרוכות בטרחה. ללא לקבוע מסמרות, ניתן לתהות האם התובע פעל כפי שפעל בניסיון להכשיל את הנתבעת, בידיעה – ואולי אף בתקווה – שלתאגיד גדול קשה יותר להתמודד עם מי שפועל באופן החורג מהרגיל. כך או אחרת, בין אם ביקש התובע במכוון להכשיל את הנתבעת ובין אם לאו, התובע לא הצביע על אינטרס להרתיע את הנתבעת על-ידי הטלת פיצויים לדוגמה. כל שהצביע עליו התובע הוא כשל נקודתי, שהוא גרם לו במו ידיו. דומה גם שאין אינטרס לעודד הגשת תביעות מן הסוג שהגיש התובע. הפיצויים לדוגמה נפסקים לשם הגשמתה של תכלית, ובהעדר צורך להגשים תכלית זו, אין מקום לפוסקם".

מכאן הבר"ע שלפני.

10. המבקש טוען, כי יש לבטל את פסק הדין ולפסוק פיצוי לדוגמה לטובתו על סך 33,000 ₪ וכי בית משפט קמא שגה כאשר החליט לדחות את תביעתו. לטענתו, מדובר בטעויות משפטיות ברורות ופשוטות ובשאלה עקרונית בנושא הנדון תכופות בבתי משפט לתביעות קטנות, ולפיכך יש הצדקה ליתן רשות ערעור במקרה דנן.

11. לאחר שעיינתי בבקשה ובנספחיה, הגעתי למסקנה ולפיה דין הבקשה להידחות אף ללא צורך בתגובה וזאת מהנימוקים כדלקמן:

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רת"ק 16-11-43995 צוויק נ' לאומי קארד בע"מ

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

- 1 הלכה היא כי "ההליך המשפטי בבית המשפט לתביעות קטנות נועד להיות הליך פשוט
2 ומהיר, וכדי לשמור על תכלית זו נקבעה ההלכה לפיה אמת המידה למתן רשות ערעור על
3 פסקי דינו היא מחמירה במיוחד, כשרשות זו תינתן רק במקרים חריגים ביותר בהם נפל
4 פגם מהותי הדורש את התערבותה של ערכאת הערעור (רע"א 1196/15 צח בר נ' פורטל
5 (פורסם בנבו) (18.3.2015)). רשות ערעור על פסק דינו של בית משפט לתביעות קטנות לא
6 בהכרח תינתן אף כאשר מתעוררת שאלה משפטית בעלת חשיבות החורגת מעניינם הישיר
7 של הצדדים למחלוקת... (רע"א 2095/15 אולמי נפטון בת ים בע"מ נ' משיח פסקה 4
8 לפסק דינו של כב' השי' צ' זילברטל (20.5.15)).
9 ראה לעניין זה גם החלטה שניתנה בבית דין העליון ברע"א 4570/16 "אורון אסולין" תיירות,
10 נופש, אירועים נ' דפנה בן חיים (ניתן ביום 5/9/16) בסעיף 6:
11 "מקום שמדובר בפסק דין של בית משפט לתביעות קטנות ניתנת הרשות "במשורה
12 שבמשורה", אך במקרים של עוול זועק או שאלה משפטית בדרגת חשיבות גבוהה ביותר,
13 שאם לא כן, תסוכל כוונת המחוקק להעמיד הליך מהיר וזול, אשר יאפשר פתיחת שערי
14 בית המשפט לאזרח הקטן (רע"א 8144/04 מיכאל בודקר נ' ברטה בשקירוב (20.3.2005))."
15
16 המקרה שלפני אינו נופל לגדר חריגים אלו.
17
18 (ב) אתחיל דווקא מהערת הסיום שנכתבה בפסק דינו של בית משפט קמא בנוגע לריבוי
19 ההליכים אשר ננקטים בבתי המשפט על ידי תובעים בעניין חוק התקשורת, כאשר פעמים
20 רבות לא ניתן לעצום עיניים ולהתעלם מהעובדה שתובעים רבים (לא כולם כמובן) הפכו את
21 החוק כ"קדום לחפור בו", שלא תמיד בתום לב ובדרך מקובלת, ותביעותיהם אינן
22 משרתות כלל את התכליות שבבסיס חוק התקשורת.
23
24 (ג) בתי המשפט לתביעות קטנות, בתי משפט השלום ואף בתי המשפט המחוזיים ובכלל זה גם
25 בית משפט זה בשבתו כערכאת ערעור על בתי משפט לתביעות קטנות, מקדיש זמן שיפוטי
26 לא מידתי ואף לא סביר לטעמי בכל הקשור לטיפול בתביעות המוגשות לפי חוק התקשורת.
27 עמדתי על התכליות שבבסיס חוק התקשורת בפסק דין מיום 27/10/16 ברת"ק 56184-09-
28 16 קופת חולים לאומית שירותי בריאות נגד בן עטר (סעיף 9 (ה) לפסה"ד) וזאת לאור פסק
29 דינו של כב' השופט פוגלמן בעניין חזני (סעיף 2 לפסק הדין בעניין חזני).
30
31
32

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רת"ק 16-11-43995 צוויק נ' לאומי קארד בע"מ

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

- 1 לא אחזור על שכתבתי באותו פסק דין ודי אם אציין גם את החלטתי מיום 31/10/16
2 ברת"ק 10373-10-16 איצקוביסקי נ' חברת אשת – ארגון שירותי תיירות בע"מ (אשת
3 תורס) אשר הנקבע שם, יפה גם לעניינינו.
4 ברור, כי בזבוז זמן שיפוטי על חשבון צדדים שתביעותיהם הצודקות ממתונות להכרעה
5 שיפוטית, המתעכבת בשל הצורך להשקיע זמן ניכר בתביעות ספאם, אינו בא לשרת את
6 התכליות שבבסיס חוק התקשורת.
7
8 הנושאים אשר נדונו בפסק דינו של בית משפט קמא כבר הוכרעו ברמה העקרונית על ידי (ד)
9 בית המשפט העליון.
10 ולעניין זה ראה גם: רע"א 7052/16 נפתלי גרוס נ' תכלת תקשורת בע"מ, שם דחה כבי
11 השופט פוגלמן ביום 10/10/16 בקשת רשות ערעור על החלטתי ברת"ק 18161-06-16 וקבע
12 בסעיף 2 להחלטתו קביעות היפות גם לעניינינו, ולפיכך אצטט את האמור:
13 "כידוע, השאלה הנורמטיבית בדבר אמת המידה לפסיקת פיצוי ללא הוכחת נזק
14 בגין שיגור דבר פרסומת לפי סעיף 30א(י)(1) לחוק, הוכרעה בפסיקתו של בית
15 משפט זה (רע"א 1954/14 חזני נ' הנגבי (4.8.2014)). חרף הניסיון לשוות לבקשה
16 אצטלה עקרונית, טענות המבקש מכוונות כולן לקביעות העובדתיות הקונקרטיות
17 וליישום הדין בשאלת פסיקת הפיצויים בנסיבות העניין. טענות המבקש הן
18 "ערעוריות" באופיין וחוזרות בעיקרם של דברים על טענותיו לפני בית המשפט
19 המחוזי. משכך, לא נמצאה עילה ליתן רשות לערער לבית משפט זה לפי אמת
20 המידה האמורה..".
21
22 אני סבורה, כי פסק הדין בעניינו הוגשה הבר"ע, מושתת על הנסיבות הספציפיות היפות (ה)
23 לעניינינו כאשר בית משפט קמא בחן את התנהלות התובע הספציפי ואת התנהלות הנתבעת
24 הספציפית והגיע למסקנה ולפיה בנסיבות העניין אין הצדקה לפסיקת פיצוי לדוגמה.
25 אין מחלוקת על כך, שהמחוקק לא חייב את בית המשפט בפסיקת הפיצוי אלא הותיר זאת
26 לשיקול דעתו.
27 במקרים המתאימים בית משפט רשאי שלא לפסוק פיצוי אם הוא מגיע למסקנה שאין
28 הצדקה לפסיקת הפיצוי כמבוקש.
29
30
31
32

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רת"ק 16-11-43995 צוויק נ' לאומי קארד בע"מ

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

1 למרות הניסיון לשוות היבט עקרוני לבר"ע שלפני, עסקינן למעשה בבקשה העוסקת
2 בנושאים שכבר הוכרעו בבית המשפט העליון ואין מקום לחרוג מהכלל וליתן רשות
3 ערעור בעניין שכבר נדון פעמים כה רבות על ידי הערכאות השונות, לרבות הכרעה
4 בבית המשפט העליון.

5
6 **12. לסיכום:**

7 (א) לאור האמור לעיל, דין הבקשה להידחות.

8
9 (ב) משלא התבקשה תגובה – אין צו להוצאות.

10
11 (ג) המזכירות תשלח החלטה זו לצדדים.

12
13 ניתנה היום, י"ט חשוון תשע"ז, 20 נובמבר 2016, בהעדר הצדדים.

14
15 אביגיל כהן, שופטת
16